

Risjaar Drei (****)

Peter Van den Begin als Richard III in Risjaar Drei.

Foto Kurt van der Elst

Theater.

Olympique Dramatique/Toneelhuis.
Tekst en regie: Tom Dewispelaere, Stijn Van Opstal. Vrij naar Richard III (Shakespeare), Risjaar Modderfokker den Derde (Lanoye & Perceval), Richard III (Willy Courteaux), Richard III (Wannes Van de Velde).

17/2, Bourschouwburg,

Antwerpen. Nederlandse première: 7/3, Stadsschouwburg Amsterdam.

Behalve een geestige verwijzing is de voorstelling van Olympique Dramatique een waar feest. Peter Van den Begin vertolkt de titelrol en hij doet dat ijzer-sterk, met vet taalgebruik.

KARIN VERAART

Als Risjaar Drei na veel gekonkel, dood en verderf eindelijk de troon bestijgt, steekt hij eerst maar eens een dikke sigaar op. Zijn gekroonde hoofd verdwijnt in een grote rookwolk en het is als een voorbode: vanaf dat moment ziet de koning het allemaal niet meer zo

scherp. Was hij tot die tijd zelf meester van ieder complot, nu vermoedt hij verraad alom. En zo verliest hij zijn allertrouwste kompanen.

Richard III is een schurk, maar op een of andere manier wekt hij vaak tegelijk compassie. Ook nu weer, in de nieuwe encensering bij het Vlaamse Olympique Dramatique. Tom Dewispelaere en Stijn Van Opstal van dit collectief tekenden voor co-regie en bewerking van de Shakespeareklassieker, op basis van onder meer Risjaar Modderfokker den Derde van Tom Lanoye en Luk Perceval uit hun befaamde marathonvoorstelling Ten Oorlog (1997).

Voor wie die zag, is deze Risjaar Drei een geestige verwijzing, maar ook zonder dat is de voorstelling van Olympique Dramatique een waar feest. Dewispelaere en Van Opstal kregen een fraaie cast bij elkaar, met onder anderen Jan Declair, Nico Sturm, Koen De Sutter en Marc Van Eeghem – van wie een aantal ook in Ten Oorlog speelde. Zonder uitzondering maken ze heerlijk werk van hun (dubbel)rollen.

Peter Van den Begin – bekender van (tv) films – vertolkt de titelrol en hij doet dat ijzersterk. In een sober, duister geblakerd decor, het ene moment een gothic griezelpaleis, het volgende een desolaat slagveld, windt hij aanvankelijk vriend en vijand om zijn vinger met sluwe listen en mooie woorden. Zijn taalgebruik is vet en plat en dat is even wennen. Zinsneden als 'Agge ne klootzak zoekt, ksallekikkem wel spelen' liggen misschien niet direct makkelijk in het gehoor, maar al snel komt dat goed.

Daar staat-ie, de eenzame, lelijke, manke Risjaar, vooraan op het toneel. Buitengesloten vanwege zijn lelijkheid, bereidt hij ons voor op een nietsontziende machtsstrijd met als inzet de troon – en meer

dan eens raakt zijn tekst aan de retoriek van hedendaagse leiders. Even later ontpopt hij zich als vrouwenverslinder en kindermoordenaar, met steeds een knipoog naar het publiek, ongegeneerd, charmant. Want Van den Begin beschikt ook over een geweldige mimiek: een blik, een kleine tic, een snik, en je bent er weer ingetrapt en geneigd te denken tijdens Risjaars beroemde sterfscène: zó slecht was-ie toch niet. Toch?